

Hardanger Folkeblad

Nr. 121
15. oktober 2008
Årgang 59
Løssalg kr. 15,-

www.hardanger-folkeblad.no

onsdag

To polar på eitt år

Britt Thorstensen (46) har vore både på Nord-og Syd-polen med mellom anna ein 50 kilos pulk på slep. Ho har også ete isbjørnkjøtt medan levande artsfrendar tusla rundt fangsthytta. Noko av dette skal ho fortelja på atkulturfestivalen i Eidfjord.

SUPERTILBUD!

PÅ VINTERDEKK

Vinteren står for dør og vi har det gode utvalget til gode priser.

Stikk innom og få et godt tilbud!

Esso **ESSOSTASJONEN**
5750 Odda - tlf. 53 64 13 04

Småkraft til tusen

Foto: Mette Bleken

Fire stolte og glade gunneiere kunne før helgen se sin drøm fullført. Ytre Alsåker kraftverk ble offisielt åpnet av fylkesmannen og bivånet av imponerte gjester. Kraftverket kan produsere energi til årlig forbruk for omlag 1000 huster. Både grunneiere og utbygger regner med at det blir gode

ringvirkninger av kraftverket for lokalmiljøet.

Arkitekt Paal Kahrs danner baktroppen av rekka, etter ordfører i Ullensvang Solfrid Borge, fylkesmann Svein Alsaker, og grunneierne Sara Lid Wæhle, Per Mælen, Arne Råen og Trond Aksel Alvsåker.

Side 8-9

Åpningstider:
Man: stengt Fre-lør: 13-23
Tirs-tors: 13-22 Søn-helligdg: 13-21.30

CHINA HOUSE
中華飯店

Lunchmeny fra kr. **69,-**

Til kl. 17.00. Ikke søndager og helligdager
Velkommen, til 53 64 10 90

Odda tok 4. plassen

Odda Fotballklubbs herrelag havnet til slutt på en glimrende 4. plass i årets serie. Det er i overkant av hva klubben hadde forhåpninger om.

Side 19

PARKDRESS

Troll parkdress med varmedress i ull!

Best i test **VGS** 04

Varmedressen er i 100% merino ull slik at barnet ikke blir våt og kald av bl.a. svette. Ytterdressen er vann- og vindtett, og kan brukes uten varmedress høst og vår

Barnia

Tlf. 53 64 46 96 - www.barnia.no

Alle 2008 vogner **÷20%**

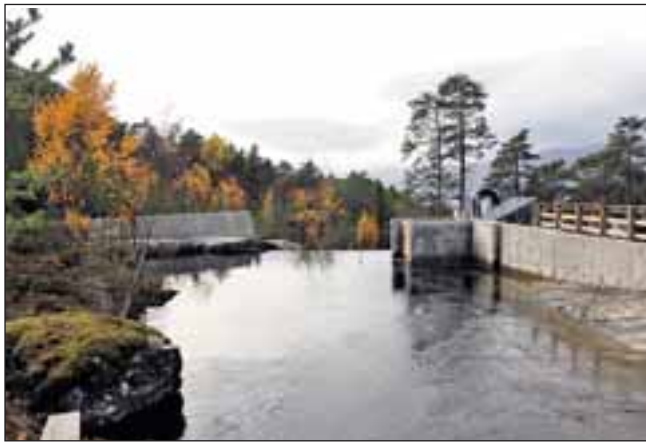
Alle triller **÷30%**
Gjelder ikke vogner

Bønder i byn!

Velkommen til torgdag i Odda lørdag 18. oktober! Se side 11

ODDA
Handelsstandsforening
www.oddahandel.no

MED UTSIKT. Dammen er lagt fint i terrenget, 214 høydemeter opp. Vel verdt et besøk!

KRAFTSYMFONI. Tapping nederst i dammen sikrer minstevannføring på 120 liter i sekundet.

SKIFER OG STØPEJERN. Stetten på bordet er eneste sted i hele anlegget der støpejernsrør er synlig.

Vanntemplet i e

Som et tempel for vann, energi og samspill mellom natur og mennesker står Ytre Alsåker kraftverk vakkert plassert midt i elva. Det er en arkitektonisk perle - og vil fungere som et stoppunkt i kulturlandskapet langs turistvegen mellom Utne og Jondal samtidig som det produserer energi for nesten tusen husstander i løpet av et år.

Mette Bleken

mette@hardanger-folkeblad.no

Ytre Alsåker kraftverk ble offisielt åpnet av fylkesmann Svein Alsaker torsdag. En drøm gikk i oppfyllelse for de fire grunneierene, og utbyggeren kunne fornøyd konstatere at alt hadde gått etter plan og budsjett.

Ny næring og inntekt

De fire grunneierne ville utnytte elvas kapasitet, i langt større grad enn tidligere tiders bruk til mølle og sagbruk. Gjennom å leie ut fallrettene i 40 år til Småkraft AS, har dette selskapet tatt den økonomiske risikoen ved utbyggingen og ansvaret for prosessen.

Grunneierne har nå fått elva i arbeid, og både de og lokalmiljøet forøvrig kan etter hvert høste av den rennende kraften.

Direktør Rein Husebø i Småkraft sa i sin hilsmingstale at målet er næringsinntekter til grunneiere og lokalsamfunn. Han viste til at det hadde vært noen «snublesteiner» underveis i prosessen og roste ullensvangordfører Borges «på fly til Oslo og statsråd Enoksen-demokrati» som har vært til god hjelp underveis.

Husebø understreket også at kraftverket bidrar til å gjøre lokalmiljøet CO₂-nøytralt.

Både han og Solfrid Borge viste til at vassdraget i utgangspunktet var tenkt vernet. Ordføreren takket for at den ble «reddet ut av nasjonal verneplan».

Konsernsjef Bård Mikkelsen i Statkraft tilkjennega at selskapets hjerte banker varmt for Hardanger. Folgefonna, Sima og Tyssedal har en spesiell plass, forsikret han.

– Vann er ren energi. Det er evigvarende og det er en fleksibel energikilde. Det er en glede å se kraftverket som er tilpasset naturen det er plassert i, sa Mikkelsen og fremhevet småkraftverktbyggingen som en renessanse for ren vannkraft.

– Alsåkerelven har gjennom tidene

FREMDELES UTEMMET. Alsåkerelva renner og fosser fram ovenfor inntaksdammen.

spilt en viktig rolle i denne bygden. Vassdraget har gitt kraft både til kvernhus og sagbruk. Elven skal fortsette å spille en positiv rolle med verdiskapning og miljømessig ren energi. Det er grunn til å glede seg over det, sa fylkesmann Svein Alsaker da han erklærte kraftverket for åpnet og gikk for å trykke på startknappen.

Alsaker, som slekter fra stedet, innrømte at det var første gang han var med å åpne et småkraftverk, og at det nok ikke blir en vane.

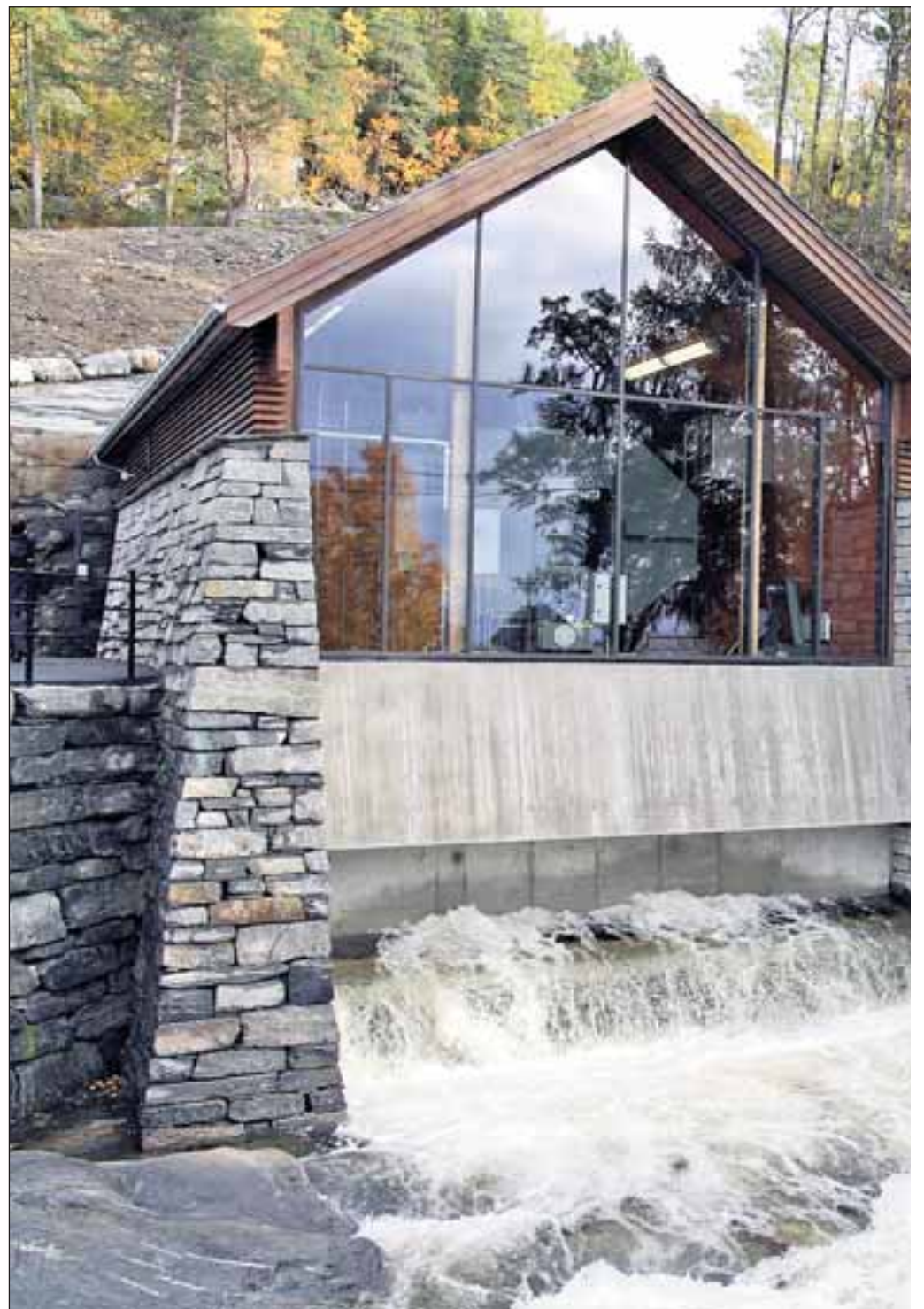
– Men dette er en litt spesiell situasjon, sier han og grunngir det slik:

– Det er et spesielt flott kraftverk som er lagt fint i terrenget, det er gjort grundig og ryddig arbeid og kulturlandskapet er skjermet så langt det har latt seg gjøre. Arkitektonisk er det også svært vellykket - også med hensyn til valg av materialer.

Skånsomt

Inntaksdammen ligger 214 moh og er i likhet med det øvrige, lagt skånsomt i terrenget. Rørgaten på en kilometer er gravd ned i terrenget og skjult, og området er ryddet. Når det får et år eller to på seg, vil vegetasjonen skjule sporene.

Også anleggsveien er rustet opp etter utallige turer med tunge maskiner og tung last i anleggsperioden. Dette er også bygdefolkets hovedvei til fjell. Takket være kraftverket, har de idag en skogsvei

YTRE ALSÅKER KRAFTVERK ligger godt synlig, men som en integrert del av landskapet.

av høy standard, hvor det også er ryddet og pyntet opp langs sidene.

Utbyggerne har bevisst ikke tatt hele elva. Den øverste delen faller fremdeles fritt, flere steder i to løp. Like over inntaket, blir vann fra ett løp ført over i det andre - også her er det tenkt estetikk. Så nennsomt er anlegget at det faktisk er en

hyggelig opplevelse å sette seg ned med matpakke og termos på steinbenk og bord som er laget til ved dammen. Foten på bordet er en del av støpejernsrøret som er brukt i rørgaten - det eneste synlige rør i hele anlegget. Benk og bordplate er selvsagt i solid skifer. Utsikten nedover og over fjorden er storslagen.

EN STOR DAG PÅ ALSÅKER da kraftverket ble offisielt åpnet. Fylkesmannen trykket på startknappen.

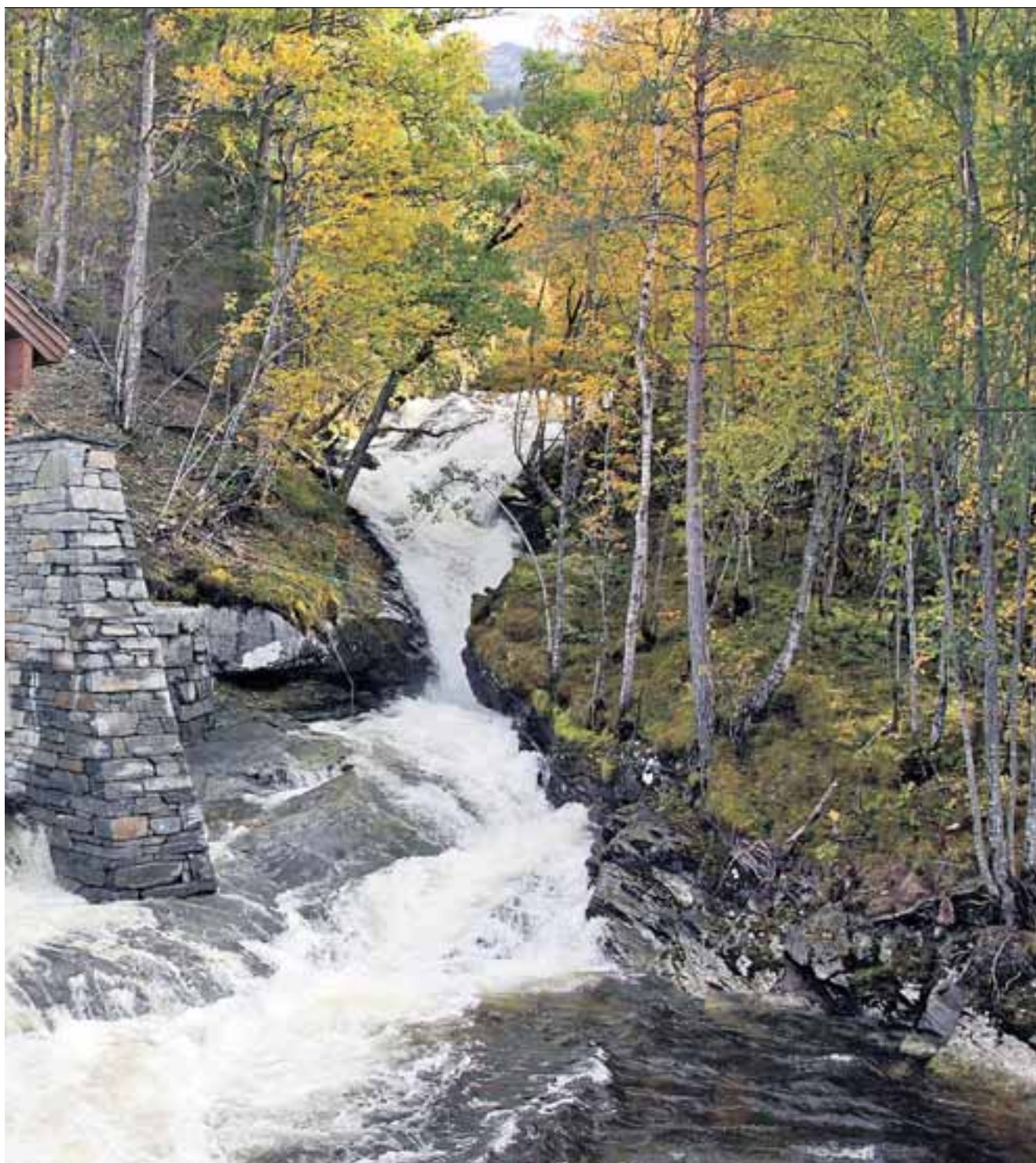

KRAFTIG UTSYN fra «toppetasjen». Toppen av turbinen og naturen utenfor som dras inn.

ARKITEKT MED SANS for lokal byggeskikk og tradisjonelt materialvalg.

Iva

Prosjekt Ytre Alsåker kraftverk fremstår som et gjennomtenkt og godt utført prosjekt.

Et tempel

Selve kraftstasjonen er estetisk vakker der den ligger som et tempel midt i elva, like ved broen, som

en skulptur på turistvegen mellom Utne og Jondal. Arkitekt Paal Kahrs har tegnet flere kraftverkbygg og har funnet en lest som og oppdragsgiverne er svært fornøyde med.

– Den største utfordringen har vært å fundamentere statjonen rett

på fjell, sier han.

Kahrs har sett på lokal byggeskikk, og brukt skifer fra Sollesnes i murer og på tak, liggende treverk og glass i fasaden som vender ned mot bru, vei og fjord. Avkjøringen til kraftverket, med fine murer og rekkverk, fullender prosjektet og

Tekniske data for Ytre Alsåker kraftverk

Nedslagsfelt: 20,5 km².

Minstevannføring: 120 liter i sekundet.

Fallhøyde: 214 m.

Kostnad: 32 millioner kroner.

Byggetid: 14 måneder

Ventet normalproduksjon: 19,4 Gwh. Det tilsvarer strømforbruk for 970 norske husstander. Strømmen skal leveres på nettet.

Inntaksdammen: gravitasjonsdam i armert betong.

Rørgaten: 1 kilometer lang, med en diameter på 1 meter.

Nedgravd i bakken.

Kraftstasjonen er 80 m².

Småkraft AS

Kraftselskapet Småkraft bygger ut små kraftverk i samarbeid med lokale fallrettshavere over hele landet. Selskapet gjennomfører Norges største satsing på småkraftverk noensinne.

Småkraft er størst og markedsledende innen bygging og drift av småskala vannkraft i Norge. Eies av Trondheim Energi, Agder Energi, BKK, Skagerak Energi og Statkraft AS.

Småkraft har i dag grunneieravtaler i Hardanger for 21 prosjekt med forventet årlig produksjon 260 GWh (11 000 husstanders forbruk). Over 70 grunneiere er med på planene. Investeringsbehovet er regnet til 700 millioner kroner.

Til nå er tre kraftanlegg i drift: Ytre Alvsåker, Øyrabekken og Gjerde (Kvinnherad). To anlegg er under bygging: Årvik i Jondal og Ekkjestølen i Odde.

16 anlegg er under utvikling for konsesjonsvedtak.

Nesten 8 års planlegging

FIRE FORNØYDE GRUNNEIERNE. Sara Lid Wæhle, Trond Aksel Alvsåker, Arne Råen og Per Mælen.

I overgangen til år 2000 begynner fire grunneiere, Arne Råen, Per Mælen, Sara Lid Wæhle og Trond Aksel Alvsåker, å tenke på utbygging av Alvsåkerelva. I 2003 skriver de kontrakt

med kraftselskapet Småkraft AS. I mai 2007 starter gravemaskinen arbeidet. I 2008 står kraftverket ferdig og klar til produksjonsstart i oktober.